Neljapäev, 21. oktoober 2021

P9_TA(2021)0438

Pandora dokumentide mõju rahapesu, maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidmise vastasele võitlusele

Euroopa Parlamendi 21. oktoobri 2021. aasta resolutsioon Pandora dokumentide mõju kohta rahapesu, maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidmise vastasele võitlusele (2021/2922(RSP))

(2022/C 184/10)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) / G20 maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasava raamistiku 8. oktoobri 2021. aasta avaldust kahesambalise lahenduse kohta majanduse digiüleminekust tulenevate maksuprobleemide lahendamiseks,

— võttes arvesse oma 19. aprilli 2018. aasta resolutsiooni uurivate ajakirjanike kaitse kohta Euroopas: Slovakkia ajakirjaniku Ján Kuciaki ja Martina Kušnírová juhtum ([1]),

— võttes arvesse oma 25. novembri 2015. aasta resolutsiooni maksualaste siduvate eelotsuste ja samasuguse iseloomuga või mõjuga meetmete kohta ([2]) (maksualaste siduvate eelotsuste ja samasuguse iseloomuga või mõjuga meetmete erikomisjoni (TAXE-komisjon) resolutsioon),

— võttes arvesse oma 6. juuli 2016. aasta resolutsiooni maksualaste siduvate eelotsuste ja samasuguse iseloomuga või mõjuga meetmete kohta ([3]) (maksualaste siduvate eelotsuste ja samasuguse iseloomuga või mõjuga meetmete erikomisjoni (TAX2-komisjon) resolutsioon),

— võttes arvesse oma 13. detsembri 2017. aasta soovitust nõukogule ja komisjonile rahapesu, maksustamise vältimist ja maksudest kõrvalehoidumist käsitleva uurimise järel ([4]) (rahapesu, maksustamise vältimist ja maksudest kõrvalehoidumist käsitleva liidu õiguse kohaldamisel ilmnenud väidetavate rikkumiste ja haldusomavoli uurimise komisjoni (PANA-komisjon) soovitus),

— võttes arvesse oma 26. märtsi 2019. aasta resolutsiooni finantskuritegude, maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise kohta ([5]) (finantskuritegusid, maksudest kõrvalehoidumist ja maksustamise vältimist käsitleva erikomisjoni (TAX3-komisjon) resolutsioon),

— võttes arvesse oma 18. detsembri 2019. aasta resolutsiooni õigusriigi kohta Maltal pärast Daphne Caruana Galizia mõrvaga seoses tehtud hiljutisi paljastusi ([6]),

— võttes arvesse komisjoni 7. mai 2020. aasta teatist tegevuskava kohta, mis käsitleb liidu terviklikku poliitikat rahapesu ja terrorismi rahastamise ärahoidmiseks (C(2020)2800),

— võttes arvesse oma 10. juuli 2020. aasta resolutsiooni liidu tervikliku poliitika kohta rahapesu ja terrorismi rahastamise ärahoidmiseks – komisjoni tegevuskava ja muud viimase aja arengud ([7]),

— võttes arvesse 14. oktoobril 2020. aastal OECD/G20 kaasavas raamistikus vastu võetud aruandeid esimese ja teise samba kavade kohta ning OECDs koostatud majandusanalüüsi ja ettepanekute mõjuhinnangu tulemusi,

— võttes arvesse oma 21. jaanuari 2021. aasta resolutsiooni maksuparadiise käsitleva ELi nimekirja reformi kohta ([8]),

— võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja (edaspidi „kontrollikoda“) 26. jaanuari 2021. aasta eriaruannet 03/2021 „Maksuteabe vahetamine ELis: alus on tugev, kuid rakendamisel esineb puudusi“,

([1]) ELT C 390, 18.11.2019, lk 111.
([2]) ELT C 366, 27.10.2017, lk 51.
([3]) ELT C 101, 16.3.2018, lk 79.
([4]) ELT C 369, 11.10.2018, lk 132.
([5]) ELT C 108, 26.3.2021, lk 8.
([6]) ELT C 255, 29.6.2021, lk 22.
([7]) ELT C 371, 15.9.2021, lk 92.
([8]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0022.

Neljapäev, 21. oktoober 2021

— võttes arvesse kontrollikoja 28. juuni 2021. aasta eriaruannet 13/2021 „ELi jõupingutused pangandussektoris rahapesuga võitlemiseks on killustatud ja meetmete rakendamine on ebapiisav“,

— võttes arvesse komisjoni 18. mai 2021. aasta teatist „Äriühingute maksustamine 21. sajandil“ (COM(2021)0251),

— võttes arvesse komisjoni 20. juulil 2021. aastal esitatud õigusaktide paketti, mille eesmärk on tugevdada rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamist käsitlevaid ELi reegleid,

— võttes arvesse oma 16. septembri 2021. aasta resolutsiooni maksualast teabevahetust käsitlevate ELi nõuete täitmise kohta – edusammud, õppetunnid ja ületamist ootavad raskused ([9]);

— võttes arvesse oma 7. oktoobri 2021. aasta resolutsiooni kahjulikke maksutavasid käsitleva ELi poliitika reformimise (sh käitumisjuhendi töörühma reformimise) kohta ([10]),

— võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõikeid 2 ja 4,

A. arvestades, et Pandora dokumendid on tohutu ja enneolematu ulatusega andmeleke, millega dokumenteeritakse maksuparadiisides asutatud äriühingute tegelikke kasusaajaid; arvestades, et uurivate ajakirjanike rahvusvaheline konsortsium (ICIJ) alustas Pandora dokumentide avaldamist 3. oktoobril 2021;

B. arvestades, et ICIJ-le lekitati 2,94 terabaiti andmeid ja neid jagati meediapartneritega kogu maailmas; arvestades, et mõned dokumendid on pärit 1970. aastatest, kuid enamik ICIJ poolt läbi vaadatud dokumentidest on koostatud aastatel 1996–2020; arvestades, et teadete kohaselt puudutab uus andmeleke rohkem kui 330 poliitikut ja ametiisikut peaaegu 100 riigist, sealhulgas 35 praegust või endist riigipead või valitsusjuhti;

C. arvestades, et Pandora dokumentidest ilmneb, kuidas varakaid üksikisikuid, sealhulgas poliitikuid, kurjategijaid, ametiisikuid ja kuulsusi abistavad vahendajad, nt pangad, raamatupidajad ja õigusbürood tihedas koostöös *offshore*-keskuste kutseliste teenuseosutajatega keerukate äriühingustruktuuride väljatöötamisel, mis on registreeritud maksuparadiisides, et varjata tulusid ja varasid õiglase maksustamise ja kontrolli eest;

D. arvestades, et Pandora dokumendid on pärast andmelekkeid Lux Leaks 2014. aastal, Swiss Leaks 2015. aastal, Panama dokumente 2016. aastal, dokumendikogu Paradise Papers 2017. aastal, Mauritius Leaks 2019. aastal, Luanda Leaks, FinCENi toimikuid 2020. aastal ja Lux Letters 2021. aastal viimane suur andmeleke, mis annab võimaluse heita pilk *offshore*-finantsmaailma tagatubadesse;

E. arvestades, et Pandora dokumentides rõhutatakse tegelikke kasusaajaid käsitleva teabe põhjapanevat rolli rahapesu ja muude finantskuritegude vastase võitluse toetamisel ning tungivat vajadust üldsuse juurdepääsu ja täpsema teabe järele;

F. arvestades, et Pandora dokumentides nimetatud tegevused hõlmavad varifirmade, sihtasutuste ja usaldusfondide loomist järgmistel eesmärkidel: kinnisvara, jahtide, lennukite ja elukindlustuse anonüümsed ostud, investeeringute tegemine ja raha liigutamine pangakontode vahel, maksude vältimine ning finantskuritegude, sealhulgas rahapesu toimepanemine;

G. arvestades, et Pandora dokumentides nimetatud tegevus, isegi kui see ei ole tervikuna oma olemuselt ebaseaduslik, kujutab endast sageli maksustamise vältimist ja ärisaladuse kuritarvitamist;

H. arvestades, et väidetavalt on maksuhaldurid Panama dokumentide paljastuste järgselt sisse nõudnud üle 1 miljardi euro ([11]);

I. arvestades, et kõige konservatiivsema jaotusvalemi kohaselt on tulu, mis kasumi maksuparadiisidesse ümberpaigutamise tõttu saamata jääb, maailma tasandil suurim ELis, kus äriühingu tulumaksust jääb igal aastal saamata hinnanguliselt 20 %;

([9]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0392.
([10]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0416.
([11]) Uurivate ajakirjanike rahvusvaheline konsortsium, „Panama Papers revenue recovery reaches $1.36 billion as investigations continue“ (Panama dokumentide järgselt on sisse nõutud 1,36 miljardit USA dollarit, kuid uurimine jätkub), 6. aprill 2021.

J. arvestades, et pärast 2008.–2009. aasta finantskriisi ning arvukaid paljastusi maksudest kõrvalehoidmise tavade, agressiivse maksuplaneerimise, maksustamise vältimise ja rahapesu kohta nõustusid G20 riigid käsitlema neid küsimusi ülemaailmselt OECD tasandil maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise projekti kaudu, mille tulemusena koostati maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise tegevuskava;

K. arvestades, et asjakohased rahvusvahelised maksualased õigusaktid on ülimalt olulised maksudest kõrvalehoidmise ja maksustamise vältimise tavade ennetamiseks ning sellise õiglase ja tõhusa maksustamissüsteemi kujundamiseks, millega kõrvaldatakse ebavõrdsus ning tagatakse kindlus ja stabiilsus, mis on eeltingimus selleks, et tagada konkurentsivõimelisus ning võrdsed võimalused äriühingutele, eriti väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEdele);

L. arvestades, et ELi maksuvaatluskeskuse andmetel oli maksuparadiisides hoitava rahalise rikkuse summa 2017. aastal 7,9 triljonit eurot; arvestades, et see summa moodustab 8 % maailma sisemajanduse koguproduktist (SKP); arvestades, et selle tagajärjel jääb kogu maailmas igal aastal saamata umbes 155 miljardit eurot maksutulu;

M. arvestades, et hinnangute kohaselt jääb ainuüksi äriühingu tulumaksuga maksustamise vältimise tõttu saamata jäänud maksutulu suurusjärk ELis vahemikku 50–70 miljardit eurot aastas, ning arvestades, et see näitaja küündib peaaegu 190 miljardi euroni, kui võtta arvesse muidki tegureid, näiteks maksustamise erikorrad ja ebatõhus maksukogumine; arvestades, et ELi maksuvaatluskeskuse andmetel hoitakse umbes 11 % ELi kogu netovarast ehk 2,3 triljonit eurot *offshore*-keskustes;

N. arvestades, et Euroopa Parlament on oma TAXE-, TAX2-, PANA- ja TAX3-komisjoni resolutsioonides ja soovitustes ning oma maksuküsimuste allkomisjoni (FISC-komisjoni) raportite alusel hiljuti vastu võetud resolutsioonides korduvalt nõudnud rahvusvahelise äriühingu tulumaksu süsteemi reformimist, et võidelda maksudest kõrvalehoidmise ja maksustamise vältimise vastu;

O. arvestades, et Europoli andmetel on 0,7–1,2 % liidu SKPst seotud kahtlase finantstegevusega, näiteks rahapesuga, mis on omakorda seotud korruptsiooni, relva-, inim- ja uimastikaubanduse, maksudest kõrvalehoidmise ja maksupettusega, terrorismi rahastamise või muu ebaseadusliku tegevusega, mis mõjutab ELi kodanike igapäevaelu; arvestades, et Europoli andmete kohaselt uurisid ametiasutused 2019. aastal kahtlase tegevuse kohta esitatud teadetest (mida oli kokku 1,1 miljonit) põhjalikumalt vaid 10 % (kusjuures liikmesriikide vahel olid selles osas suured erinevused);

P. arvestades, et kuigi rahapesu ulatust on raske hinnata, kuna see tegevus ei ole oma olemuse tõttu avalik, kui seda just ei avastata, on selge, et see on kogu maailmas tõusuteel;

Q. arvestades, et ÜRO narkootikumide ja kuritegevuse büroo andmetel on igal aastal rahapesu objektiks summa, mis vastab 2,7 %-le kogu maailma aastasest SKPst;

R. arvestades, et komisjon on algatanud suurema osa liikmesriikide vastu rikkumismenetluse, kuna nad ei ole neljandat ja viiendat rahapesuvastast direktiivi ([12]) riigisisesesse õigusesse nõuetekohaselt üle võtnud;

S. arvestades, et liidu rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise raamistiku täitmise tagamises esineb puudusi, millele lisandub tõhusa järelevalve puudumine; arvestades, et raamistikku on üritatud viimastel aastatel järjestikuste õigusreformidega tugevdada, et esilekerkivaid riske ja puudusi käsitleda;

T. arvestades, et viimase kümne aasta jooksul on EL võtnud maksustamise vältimise ja finantskuritegude vastu võitlemiseks vastu rea seadusandlikke reforme; arvestades, et need reformid on avaldanud positiivset mõju siseturu toimimisele ning liikmesriikide maksubaasi ja tulude säilitamisele, mis on töökohtade loomise, majanduskasvu ja eelkõige ELi majanduse COVID-19 pandeemia-järgse taastumise eeltingimused; arvestades, et vajadus parandada ELis haldus-, kohtu- ja õiguskaitseasutuste koostööd muutub üha suuremaks;

([12]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist (ELT L 141, 5.6.2015, lk 73); Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/843, millega muudetakse direktiivi (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist (ELT L 156, 19.6.2018, lk 43).

U. arvestades, et Euroopa Prokuratuur, Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF), Europol ja Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Amet (Eurojust) ning riiklikud rahapesu andmebürood teevad piiriülese pettuse, rahapesu ja maksudest kõrvalehoidmise avastamisel ja selle vastu võitlemisel hindamatut tööd; arvestades, et nendel büroodel ja ametitel on pidev töötajate ja rahaliste vahendite puudus, kuna nõukogu ei ole ühe eelarvepädeva institutsioonina valmis andma luba piisavate inimressursside ja rahaliste vahendite eraldamiseks iga-aastases eelarvemenetluses; arvestades, et eelkõige Pandora dokumentide taustal peab nõukogu seetõttu vaatama läbi oma seisukoha, mis on seotud 2022. aasta eelarvet ja tulevasi eelarveid käsitleva iga-aastase eelarvemenetlusega, ning seda muutma, et suurendada eespool nimetatud institutsioonide inimressursse ja rahalisi vahendeid;

Üldised kaalutlused

1. võtab teadmiseks, et uurivate ajakirjanike rahvusvaheline konsortsium (ICIJ) avaldas 3. oktoobril 2021. aastal nn Pandora dokumendid; tunnustab ICIJi uurimistööd, kuna see on andnud hindamatu panuse salajaste *offshore*-tavade paljastamisse ja üldsuse teadlikkuse tõstmisse küsimustes, millel on selge avalik huvi;

2. toonitab rahvusvahelise uuriva ajakirjanduse ja rikkumisest teatajate rolli väärtegude, korruptsiooni, organiseeritud kuritegevuses osalemise, rahapesu ja väärkäitumise paljastamisel, eelkõige kui need on toime pandud riikliku taustaga isikute poolt; rõhutab uuriva ajakirjanduse olulist panust demokraatia ja õigusriigi säilitamisse;

3. peab vajalikuks kaitsta uuriva ajakirjanduse allikate, sealhulgas rikkumisest teatajate konfidentsiaalsust ning kinnitab, kui oluline on avalike huvide kaitse allikate puhul, kelle suhtes on algatatud kohtumenetlus või kellele on esitatud süüdistus selle eest, et nad teinud avalikustamisi, mis on selgelt avalikes huvides; rõhutab, et kui soovitakse kaitsta uuriva ajakirjanduse kui demokraatliku ühiskonna järelevalveorgani rolli, siis on äärmiselt oluline kaitsta ajakirjanike vabadust saada konfidentsiaalseid, salajasi või piiratud kasutusega dokumente, andmekogumeid või muid, ükskõik millise päritoluga materjale ning teatada nendest avalikku huvi pakkuvatest küsimustest ilma kulukate kohtumenetluste või kriminaalsüüdistuse ohuta;

4. kordab sellega seoses vajadust kaitsta uurivat ajakirjandust üldsuse osalemise vastaste strateegiliste hagide (vaigistuskaebused) eest, samuti isikliku ahistamise, hirmutamise ja surmaga ähvardamise eest; on veendunud, et niisuguste kuritarvituste lõpetamiseks on väga vaja ELi siduvaid reegleid, mis aitaksid ELis tagada sõltumatu meedia ja ajakirjanike tugeva ja järjepideva kaitse nende vaigistamiseks või hirmutamiseks mõeldud pahatahtlike kohtuasjade eest; rõhutab oma käimasolevat tööd üldsuse osalemise vastaseid strateegilisi hagisid käsitleva algatusraportiga; väljendab heameelt asjaolu üle, et komisjon töötab välja algatust ajakirjanike ja õiguste kaitsjate vastu suunatud kohtuvaidluste kuritarvitamise vastu;

5. võtab teadmiseks, et 2019. aastal võeti vastu rikkumisest teatajaid käsitlev ELi direktiiv ([13]), ning rõhutab, et liikmesriigid peavad direktiivi 2021. aasta lõpuks oma õigusesse üle võtma;

6. peab kahetsusväärseks, et viimase kümne aasta jooksul ELis ilmsiks tulnud maksuskandaalidest ja läbi viidud õigusreformidest hoolimata näitavad Pandora dokumendid, et ülemaailmsel tasandil tehtud edusammud ei ole olnud piisavad, et ohjeldada ärisaladuse pidamist ning *offshore*-piirkondade kaudu maksudest kõrvalehoidmist ja maksustamise vältimist; tuletab meelde, et äriühingu tegelike omanike salajasust kasutatakse isiklike finantshuvide varjamiseks;

7. juhib tähelepanu sellele, et Pandora dokumendid näitavad, kuidas maksuparadiisid on kohandanud kahjulikud tavad uute standarditega, et jääda maksustamise vältimise eesmärgil atraktiivseks; on seisukohal, et selline kohandamine toob kaasa võidujooksu madalaimate maksumäärade suunas ja uute maksuparadiiside pideva tekkimise üha atraktiivsemate režiimidega, mis kahjustavad teisi, mis muutuvad vähem atraktiivseks

8. taunib asjaolu, et kodanikud ja poliitikakujundajad peavad salajasi *offshore*-tavasid puudutavale teabele juurdepääsuks ikka veel tuginema andmeleketele; nõuab tungivalt, et liikmesriigid teeksid edusamme tegelikke kasusaajaid käsitleva teabe üldsusele kättesaadavaks tegemisel ja vajaduse korral kogu ülejäänud asjakohase teabe parlamentidele ja pädevatele asutustele, sealhulgas maksuhalduritele, kättesaadavaks tegemisel;

([13]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1937 liidu õiguse rikkumisest teavitavate isikute kaitse kohta (ELT L 305, 26.11.2019, lk 17).

9. juhib tähelepanu asjaolule, et Pandora dokumentides paljastatud varjatud süsteem rikub seaduslike ettevõtete mainet, suurendab majanduslikku ja sotsiaalset ebavõrdsust, kahjustab avalike teenuste tõhusat osutamist ja abi andmist kõige kaitsetumatele, nõrgendab tulude kaotuse korral majandusarengut ning õõnestab tõsiselt kodanike usaldust õigusriigi ning meie majandus- ja demokraatliku süsteemi vastu;

10. nõuab tungivalt, et liikmesriikide pädevad asutused, sealhulgas maksuhaldurid, analüüsiksid ICIJ andmekogumeid ja algataksid põhjaliku uurimise Pandora dokumentides paljastatud väärtegude kohta, mis kuuluvad nende jurisdiktsiooni, sealhulgas auditid kõigi Pandora dokumentides nimetatud isikute kohta;

11. kutsub komisjoni üles Pandora dokumentides esitatud andmed läbi vaatama ja analüüsima, kas ELi tasandil on asjakohane võtta seadusandlikke lisameetmeid, samuti seda, kas kehtivate õigusaktidega seoses on vaja täitemenetlusi, ning teavitada sellest Euroopa Parlamenti;

12. palub Euroopa Prokuratuuril hinnata, kas Pandora dokumentides avaldatud andmete põhjal saaks algatada tema volituste piires konkreetseid uurimisi;

13. taunib asjaolu, et Pandora dokumentides on samuti esindatud mitmed poliitikud, sealhulgas ELi kõrgel tasandil otsusetegijad, ning kutsub asjaomaste liikmesriikide ametiasutusi üles kõiki väärtegusid asjakohaselt uurima; taunib eelkõige asjaolu, et Pandora dokumentides on mainitud sellised poliitikud nagu Tšehhi peaminister Andrej Babiš ja Küprose president Nicos Anastasiades, kes mõlemad istuvad Euroopa Ülemkogus, samuti Madalmaade rahandusminister Wopke Hoekstra, Aserbaidžaani president Ilham Alijev, endine Briti peaminister Tony Blair, Montenegro president Milo Đukanović ning endine Malta minister ja endine ELi volinik John Dalli, kes kõik on väidetavalt seotud *offshore*-tehingutega;

14. toonitab, kui oluline on tagada ELi ametiisikute seas kõrged usaldusväärsuse, aususe ja vastutuse standardid; kutsub liikmesriike üles tagama, et neil on olemas meetmed ja süsteemid, mis kohustavad ametiisikuid deklareerima oma tegevuse, töösuhte, investeeringud, varad ja olulised kingitused või hüved, mis võivad nende ametiülesannete tõttu põhjustada huvide konflikti, nagu on soovitatud ÜRO korruptsioonivastases konventsioonis; kordab, et Euroopa Parlamendi liikmed juba avaldavad teavet oma majanduslike huvide kohta; kutsub eelkõige poliitikuid üles avaldama kohustuslike meetmete puudumise korral vabatahtlikult kõik osalused varifirmades; kordab, et need deklaratsioonid on ennetava iseloomuga ning nende eesmärk on edendada avalikus sektoris läbipaistvust ja usaldusväärsust ning neid ei tohiks tõlgendada poliitikute häbimärgistamisena, nagu nad osaleksid kuritegelikus tegevuses;

15. nõuab tungivalt, et G20 valitsustevahelisel foorumil, kaasavas raamistikus ja ÜROs kogunevad liikmesriigid ja maailma liidrid võtaksid maksuparadiiside ja nende tegevusmudeli ohjamiseks mõjusaid meetmeid, keelustades tulemuslikult varifirmad (majandusliku sisuta ettevõtted, mille ainus eesmärk on vältida makse või muid seadusi), kehtestades konkreetsed kohustuslikud läbipaistvus- ja äritegevuse kriteeriumid, et vältida nende kasutamist ja keelustada muud liiki finantssaladused, ning lepiksid kokku ja rakendaksid viivitamata äriühingu tegelikku minimaalset maksumäära, laiendades ja parandades samal ajal ülemaailmset automaatset ja kohustuslikku teabevahetust igat liiki eraosaluste kohta;

16. väljendab heameelt asjaolu üle, et 136 jurisdiktsiooni, kes osalevad OECD/G20 maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasavas raamistikus, allkirjastasid avalduse kahesambalise lahenduse kohta majanduse digiüleminekust tulenevate maksuprobleemide lahendamiseks, nõustudes seega rahvusvaheliste maksureeglite põhjaliku reformiga;

17. juhib tähelepanu asjaolule, et kui kokkulepet hakatakse täitma, tagab see suurimate ja kõige kasumlikumate hargmaiste ettevõtjate kasumi ja maksustamisõiguste õiglasema riikidevahelise jaotumise ning kehtestab ülemaailmse äriühingu tegeliku minimaalse maksumäära 15 %, mida kohaldatakse äriühingute suhtes, kelle aastatulu on üle 750 miljoni euro;

18. kordab, kui oluline on mitmepoolne tegevus ja rahvusvaheline koordineerimine võitluses maksudest kõrvalehoidumise, maksustamise vältimise ja agressiivse maksuplaneerimise vastu;

19. kutsub 30.–31. oktoobril 2021. aastal Roomas kohtuvaid G20 juhte üles volitama OECDd andma tõuget uuele ülemaailmsele algatusele vaadata läbi automaatne teabevahetus ja tugevdada rahapesuvastaste standardite täitmise tagamise ülemaailmset juhtimist;

20. tuletab meelde maksustamisega seotud üldisi õigluse, läbipaistvuse ja koostöö põhimõtteid; kordab liikmesriikidele esitatud üleskutset lihtsustada oma maksusüsteeme, et tagada õiglasem maksustamine, maksukindlus ja investeeringute tegemine reaalmajandusse ning vähendada niisugustele maksuhalduritele avalduvat survet, kes kulutavad maksudest kõrvalehoidmise ja maksustamise vältimise vastasele võitlusele ulatuslikke vahendeid;

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamist puudutavate nõuete täitmise tagamise hetkeseis ELis, äriühingute läbipaistvus ja teabevahetus

21. märgib, et ELil on juba praegu mõned maailma rangeimad äriühingute läbipaistvuse õigusnormid; rõhutab siiski, et arvestades kapitali, inimeste ja varade suurenevat liikuvust, digirahanduse kiiret arengut ning üha keerukamaid vahendeid varade omandiõiguse varjamiseks, on need normid endiselt ebapiisavad;

22. rõhutab, et viiendas rahapesuvastases direktiivis nõutakse eelkõige, et liikmesriigid looksid kõigi ELis asutatud juriidiliste isikute, sealhulgas usaldusfondide tegelike kasusaajate registrid, ning seda, et üldsusele antaks juurdepääs tegelike kasusaajate teabele enamiku äriühingute kohta;

23. võtab teadmiseks, et EL tegeleb pidevalt niisuguste reeglite läbivaatamisega, mille ta on kehtestanud võitluses rahapesu, piiriülese maksupettuse, maksudest kõrvalehoidmise ja maksustamise vältimise vastu, ning et sellel on positiivne mõju ühtse turu nõuetekohasele toimimisele ning liikmesriikide maksubaaside ja tulude säilitamisele, mis on töökohtade loomise, majanduskasvu ja eelkõige ELi majanduse COVID-19 pandeemia-järgse taastumise eeltingimused;

24. rõhutab, et liikmesriigid peavad ELi õiguse kohaselt nõudma, et registrites hoitav teave oleks piisav, täpne ja ajakohane, ning kehtestama selleks kontrollimehhanismid, sealhulgas pädevate asutuste kohustuse lahknevustest teatada; rõhutab vajadust tagada, et liikmesriikide pädevatel asutustel on piisavad vahendid, et kontrollida registrites olevaid tegelike kasusaajate andmeid ning kohaldada mõjusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid meetmeid või sanktsioone juhtudel, kui juriidilised isikud, usaldusfondid ja muud liiki õiguslikud üksused ei anna tegelike kasusaajate kohta piisavat, täpset ja ajakohast teavet;

25. kutsub komisjoni üles tegelema probleemiga, et riiklikes registrites ei ole piisavaid ja täpseid andmeid, mida saaks kasutada tegelike kasusaajate kindlakstegemiseks, eriti olukordades, kus kasutatakse varifirmade võrgustikku;

26. juhib tähelepanu asjaolule, et Pandora dokumentides rõhutatakse vajadust usaldusfondide ja sarnaste organisatsioonide, näiteks ettevõtete tegelike kasusaajate omavahel ühendatud ja üldsusele kättesaadavate registrite järele ning sellest tulenevat suurt kasu, et võimaldada ajakirjanikel ja kodanikuühiskonnal teavet põhjalikumalt kontrollida ja teha paremini ristkontrolli; rõhutab, kui oluline on, et sellised registrid sisaldaksid ühtlustatud ja masinloetavaid andmeid ning pakuksid otsingufunktsioone;

27. tunneb muret, et nagu kodanikuühiskond on dokumentaalselt tõestanud ([14]), ei ole üheksa riiki ühe aasta jooksul pärast viienda rahapesuvastase direktiivi rakendamise tähtaega avalikke registreid loonud, teised aga on kehtestanud geograafilisi juurdepääsupiiranguid, rikkudes sellega ELi reegleid; peab kahetsusväärseks ka seda, et enamik ELi riike näib olevat kehtestanud sellised tõkked nagu maksumüür ja registreerimine, mis on küll näiliselt kooskõlas ELi õigusega, kuid raskendab registritega tutvumist; toetab komisjoni tema pingutustes tagada viienda rahapesuvastase direktiivi täielik ülevõtmine ja rikkumismenetluste algatamise kaudu selle täitmine;

28. peab kahetsusväärseks tehnilistest probleemidest tingitud viivitusi tegelike kasusaajate registrite omavahelise ühendamise süsteemi (BORIS) loomisel; tuletab komisjonile ja liikmesriikidele meelde, et see on viienda rahapesuvastase direktiivi kohane õiguslik nõue ning on äärmiselt oluline, et tegelikke kasusaajaid käsitlev teave oleks rahapesu andmebüroodele, õiguskaitseasutustele, kohustatud isikutele ja üldsusele kättesaadav; taunib asjaolu, et teatavad

([14]) Transparency International, „Access denied? Availability and accessibility of beneficial ownership data in the European Union“ (Juurdepääs keelatud? Tegelike kasusaajate andmete olemasolu ja kättesaadavus Euroopa Liidus), 26. mai 2021.

liikmesriigid õõnestavad BORISe tõhusust juba enne selle jõustumist, viivitades oma riiklike tegelike kasusaajate registrite loomise ja sujuva toimimise alustamisega, ning kutsub kõiki osalisi üles selle viivituse suhtes kiiremas korras midagi ette võtma;

29. märgib, et OpenLuxi paljastused on juba toonud esile piirid, mis liikmesriikides läbipaistvusmeetmete ja tegelike kasusaajate avalike registrite praegusel tasemel rakendamises valitsevad; märgib ka, et Pandora dokumentides on esitatud näiteid isikute kohta, kes liikmesriikide tegelike kasusaajate läbipaistvusnõudest kõrvale hoiavad;

30. kordab, et registrisse kantud tegelik kasusaaja peaks olema isik, kelle omanduses või kontrolli all juriidiline isik otsese või kaudse omandi kaudu on;

31. rõhutab, et rahapesu ja terrorismi rahastamise vastast võitlust käsitlevate ELi õigusaktide riigi õigusse ülevõtmine, mis on siiani põhinenud minimaalsel ühtlustamisel, on keeruline; peab kahetsusväärseks, et mõnes liikmesriigis puudub poliitiline tahe rahapesu ja terrorismi rahastamise vastast võitlust käsitlevaid õigusakte nõuetekohaselt üle võtta ja rakendada; peab kahetsusväärseks, et mitmed liikmesriigid ei ole kinni pidanud viienda rahapesuvastase direktiivi ülevõtmise tähtajast, milleks oli 10. jaanuar 2020, ega nõudest, mille kohaselt tuli äriühingute ja muude juriidiliste isikute tegelike kasusaajate registrid luua 10. jaanuariks 2020 ning usaldusfondide ja sarnaste õiguslike üksuste tegelike kasusaajate registrid 10. märtsiks 2020;

32. väljendab sellega seoses heameelt uue rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise paketi üle, mille kohta komisjon tegi ettepaneku 2021. aasta juulis, sealhulgas rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse ühtsete reeglite ning eelkõige tegelike kasusaajate läbipaistvuse uute reeglite üle; jääb ootama komisjoni ettepanekutega töötamist ja peab äriühingute läbipaistvusstandardite edasist parandamist ELis ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise tulemusliku raamistiku tagamist endiselt äärmiselt tähtsaks;

33. väljendab erilist heameelt asjaolu üle, et komisjon kehtestas ELi-välistele juriidilistele isikutele, kes kas alustavad ärisuhteid ELi kohustatud isikuga või omandavad liidus kinnisvara, kohustuse registreerida oma tegelik kasusaaja ELi tegelike kasusaajate registris kooskõlas Euroopa Parlamendi varasemate nõudmistega selliseid meetmeid võtta, et see oluline lünk süsteemis kaotada;

34. toob esile komisjoni ettepaneku nõuda liikmesriikidelt, et nad võimaldaksid pädevate asutuste juurdepääsu olemasolevatele kinnisvararegistritele, et tagada kinnisvara omava füüsilise või juriidilise isiku õigeaegne tuvastamine; väljendab selle ettepaneku üle heameelt ja võtab endale kohustuse osaleda eelseisvate rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamist käsitlevate seadusandlike menetluste töös, et suurendada ELis kinnisvaraomandi läbipaistvust, sest kinnisvaraomad on varakate üksikisikute jaoks endiselt vara väärtuse varjamisel atraktiivne kaup ja annab kurjategijatele võimalusea ebaseaduslikust tegevusest saadud tulu pesta;

35. tunneb ühtlasi heameelt komisjoni ettepaneku üle siduda üle kogu ELi makse- ja pangakontode teavet sisaldavad kesksed automatiseeritud mehhanismid ühtse juurdepääsupunkti kaudu, et hõlbustada kooskõlas andmekaitsereeglitega õiguskaitseasutuste ja rahapesu andmebüroode kiiremat juurdepääsu finantsteabele uurimise eri etappides ning edendada piiriülest koostööd;

36. väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle luua uus rahapesuvastane Euroopa asutus, mis oleks teatavate finantssektori kohustatud üksuste ühtne järelevalveasutus ning ELi rahapesu andmebüroode ühtne koordineerimis- ja toetusmehhanism; rõhutab, et see uus asutus peaks saama suurema eelarveeraldise ja tal peaksid olema piisavad vahendid, et täita finantssektori ettevõtjate suhtes oma järelevalvevolitusi ja teostada finantssektoriväliste kohustatud üksuste üle tulemuslikku järelevalvet;

37. võtab teadmiseks asjaolu, et sellele uuele asutusele antakse volitused rahapesu andmebüroode vahelise koordineerimismehhanismi loomiseks ja haldamiseks; peab seda muutust tervitatavaks ja loodab, et sellel uuel asutusel on rahapesu andmebüroode vahelise teabevahetuse ja koostöö parandamisel oluline roll;

Neljapäev, 21. oktoober 2021

38. kiidab heaks komisjoni ettepaneku, milles rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise reeglite täitmata jätmise eest nähakse ette mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad ning ühtlustatumad ELi tasandi karistused;

39. ootab ka, et kiiresti avaldataks komisjoni ettepanek, mis käsitleb võitlust varifirmade maksustamise otstarbel väärkasutamise vastu; nõuab tungivalt, et komisjon ei piirduks sisuliste nõuetega, mis on praegu lisatud koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide ELi loetellu (edaspidi „ELi loetelu"), vaid töötaks välja kindlad ja järkjärgulised nõuded tegeliku majandusliku sisu kohta; rõhutab, et neid üksusi kasutatakse sageli selleks, et kanda raha maksustamata dividendide, litsentsitasude või intressimaksetena üle madala maksumääraga jurisdiktsioonidesse;

40. peab kahetsusväärseks asjaolu, et hoolimata kõigist positiivsetest muutustest ja eelseisvatest reformidest on liikmesriikide praegused õiguslikud lüngad ning rakendamistavade erinevused ja vastuolud endiselt alles; rõhutab ka, et teabevahetuse Euroopa raamistiku piirangud on osaliselt tingitud sellest, et maksuhalduritel ja rahapesu andmebüroodel napib ressursse; kordab, et ELi haldus-, kohtu- ja õiguskaitseasutuste vahel on vaja paremat koostööd;

41. nõuab tungivalt, et liikmesriigid eraldaksid rahapesu andmebüroode ja kogu õiguskaitseraamistiku kaudu teabe töötlemisele ja vahetamisele piisavad vahendid; palub komisjonil hinnata, kas rahapesu andmebüroodel on piisavalt vahendeid, et rahapesu ja terrorismi rahastamise ohtudega tulemuslikult tegeleda;

42. on seisukohal, et täiendavalt tuleks kaaluda algatusi, mis võiksid tagada rahapesuvastaste ja terrorismi rahastamise tõkestamise meetmete elluviimise ELi ja liikmesriikide tasandil, näiteks Euroopa Prokuratuuri pädevuse suurendamine selliste kuritegude eest vastutusele võtmisel, mis ei ole seotud ELi eelarvega, Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) pädevuse suurendamine ning olemasolevate ametite, näiteks Europoli ja Eurojusti tugevdamine;

43. kutsub Europoli üles tõhustama maksukuritegude uurimisel koostööd liikmesriikide õiguskaitseasutustega;

44. rõhutab Euroopa Kontrollikoja eriaruande nr 13/2021 „ELi jõupingutused pangandussektoris rahapesuga võitlemiseks on killustatud ja meetmete rakendamine on ebapiisav" leide ja soovitusi; peab kahetsusväärseks asjaolu, et kontrollikoda leidis, et rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise tegevustes ja ohu tuvastamise korral meetmete võtmises valitseb ELi tasandil institutsiooniline killustatus ja puudulik koordineerimine;

45. märgib murega, et komisjon oli oma hinnangute andmisel direktiivide ülevõtmisele liikmesriikides aeglane, kuna mõned liikmesriigid teatasid sellest puudulikult ja komisjoni ressursid on piiratud;

46. väljendab heameelt asjaolu üle, et Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) töötajad uurisid põhjalikult ELi õiguse võimalikke rikkumisi, kuid peab kahetsusväärseks, et see protsess on ülemäära veninud; peab kahetsusväärseks asjaolu, et EBA ei ole algatanud ise rohkem uurimisi; peab kahetsusväärseks asjaolu, et komisjonil ei ole sisesuuniseid, mis näeksid ette EBA-le taotluse esitamise, et ta viiks läbi uurimise;

47. on väga mures tõendite pärast, mille kontrollikoda on leidnud katsete kohta järelevalvenõukogu mõjutada – tegemist oli ühe ELi õiguse rikkumist käsitleva uurimise aruteluprotsessiga; palub EBA-l ära hoida igasugused edasised katsed uurimiskomisjoni liikmeid arutelude ajal mõjutada;

48. kutsub komisjoni, EBAt ja Euroopa Keskpanka üles käsitlema tõstatatud küsimusi ja kontrollikoja soovitusi kontrollikoja määratud aja jooksul;

49. kordab oma üleskutset liikmesriikidele tagada, et kõik olemasolevad investoritele kodakondsuse või residentsuse andmise kavad oleksid läbipaistvad ja põhineksid selgetel reeglitel; on mures, et kõik need kavad võisid suurendada rahapesu ja maksudest kõrvalehoidmise ohtu, kahjustades samal ajal vastastikust usaldust ja Schengeni ala ja euroala terviklikkust ning tekitades liidule ja selle liikmesriikidele muid poliitilisi, majanduslikke ja julgeolekuriske; palub komisjonil esitada ettepanekud investoritele kodakondsuse või residentsuse andmise kavade reguleerimise kohta võimalikult kiiresti pärast seda, kui Euroopa Parlament on oma soovitused esitanud;

50. palub komisjonil võtta Pandora dokumentide andmeid arvesse suure riskiga kolmandate riikide ELi loetelu koostamisel, eelkõige jurisdiktsioonidest, mis toimivad ettevõtete moodustamise keskustena ja hõlbustavad finantskuritegusid; kordab, et kolmandad riigid, kes ei tee liikmesriikidega rahapesu ja terrorismi rahastamist puudutavates ulatuslikes Euroopa uurimistes koostööd, tuleks kanda loetellu; rõhutab, kui oluline on ELis kolmandate riikide sõltumatu hindamine, mis peaks olema vaba geopoliitilisest sekkumisest, ning et tegelike kasusaajate läbipaistvust tuleks tähtsustada kolmandate riikide hindamise kriteeriumina;

51. märgib murelikult, et paljastuste kohaselt ei pruugi kohustatud isikud alati täita tugevdatud hoolsuskohustust riikliku taustaga isikute, nende pereliikmete ja lähisugulaste suhtes; kutsub komisjoni üles hindama, mil määral on riikliku taustaga isikute tuvastamine ja tugevdatud hoolsuskohustuse kohaldamine tulemuslik ning millised on sellega seotud takistused, millega kohustatud isikud kokku puutuvad; rõhutab, kui oluline on koguda andmeid selle kohta, mil määral kohustatud isikud nõudeid täidavad;

52. võtab teadmiseks komisjoni taotletud Euroopa Nõukogu käimasoleva uuringu neljanda rahapesuvastase direktiivi konkreetse rakendamise ja tõhusa kohaldamise hindamise kohta liikmesriikides; palub komisjonil Euroopa Nõukogu koostatud hindamisaruanded liikmesriikide kohta avaldada ja tagada kodanikuühiskonna organisatsioonide kaasamine hindamisprotsessi;

Vajalikud meetmed ülemaailmsel tasandil

53. mõistab hukka asjaolu, et mõned Ameerika Ühendriikide (USA) osariigid, nagu Lõuna-Dakota, Alaska, Wyoming, Delaware ja Nevada, on saanud varasemalt paljastatud ja üldiselt teada olevate maksuparadiiside kõrval finants- ja ärisaladuse keskusteks, nagu selgus Pandora dokumentidest; kutsub USA föderaalvalitsust ja osariikide valitsusi üles võtma lisameetmeid ettevõtjate suurema läbipaistvuse tagamiseks ja ühinema ühise aruandlusstandardiga, vahetades seeläbi täielikult teavet teiste riikidega; tuletab meelde, et ELi loetelus hinnatakse seda, kas jurisdiktsioonil on maksualase läbipaistvuse ja teabevahetuse ülemaailmse foorumi andmetel reiting, mis vähemalt „suures osas vastab“ ühisele aruandlusstandardile; kutsub nõukogu üles ELi loetelu raames USAd uuesti hindama, pöörates erilist tähelepanu maksuläbipaistvusega seotud kriteeriumidele;

54. toonitab, et USA ei kasuta praegu ühist aruandlusstandardit, mis on ülemaailmsel tasandil finantskontode üle toimuva maksuhaldurite vahelise automaatse teabevahetuse standard, mille OECD töötas välja 2014. aastal; märgib seetõttu, et USA on teabevahetuse ühiste standardite poolest ülejäänud maailmast kaugele maha jäänud; tunnistab, et USA mängis välismaiste kontode maksukuulekuse seaduse jõustamisega läbipaistvuse edendamisel juhtrolli; peab siiski kahetsusväärseks, et seadus on vastastikkuse osas piiratud ja sellel on kõrvalmõjud nn juhuslikele ameeriklastele; peab kahetsusväärseks asjaolu, et Euroopa tasandil ei ole siiani püsivat lahendust leitud; tuletab meelde, et ühine aruandlusstandard seevastu eeldab finantskontosid käsitlevate andmete täielikku vastastikust vahetamist ühise aruandlusstandardi kokkuleppes osalevate jurisdiktsioonide vahel; täheldab seetõttu, et USAst on saamas märkimisväärne finantssaladuse võimaldaja muudele kui USA kodanikele tänu kahele peamisele lüngale: jagatakse teavet ainult USA varade kohta ja tegelikke kasusaajaid käsitlevat teavet ei jagata;

55. väljendab heameelt hiljuti vastu võetud USA äriühingute läbipaistvuse seaduse üle, millega nõutakse, et mõned äriühingud ja osaühingud avaldaksid õiguskaitseasutustele ja teistele seaduslike volitustega rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kohustustega asutustele teavet tegelike kasusaajate kohta; märgib siiski, et uus õigusakt ei suuda tagada äriühingute täielikku läbipaistvust sarnaselt ELis kehtiva standardiga, ning eriti seda, et sellega ei reguleerita usaldusfonde ja sarnaseid Pandora dokumentides paljastatud struktuure;

56. tunneb ka heameelt Pandora dokumentide tulemusel esitatud USA ettepaneku üle võtta vastu seadus, mis käsitleb uute asutuste loomist äriühingute kaudu toimuva rahapesu ja julgeolekuriskide võimaldamise (võimaldajate) tõkestamiseks (Establishing New Authorities for Business Laundering and Enabling Risks to Security (Enablers) Act), mis eeldaks rahandusministeeriumilt uute hoolsuskohustuse normide kehtestamist Ameerika vahendajatele, kes hõlbustavad välisvarade sissevoolu USAsse;

57. märgib, et USA korraldab 9.–10. detsembril 2021 demokraatia-teemalise tippkohtumise, mis hõlmab korruptsioonivastasele võitlusele pühendatud sammast; kutsub USA valitsust üles kasutama seda võimalust, et teha teatavaks eelseisvad uued reformid, tagamaks, et USAd ei kasutata enam ebaseaduslike rahaliste vahendite pesemiseks ja maksustamise vältimise võimaldamiseks;

Neljapäev, 21. oktoober 2021

58. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles alustama OECD raames uusi läbirääkimisi USAga, et saavutada täielik vastastikkus ühiselt kokku lepitud ja tugevdatud ühise aruandlusstandardi raamistikus; rõhutab, et see tooks kaasa märkimisväärsed edusammud ja vähendaks finantsasutuste nõuete täitmisega seotud kulusid ning kahandaks märkimisväärselt halduskoormust;

59. toonitab ka, et kõik liikmesriigid on ühise aruandlusstandardiga liitunud; märgib, et teine halduskoostöö direktiiv (DAC2) on aidanud kasutada ühist aruandlusstandardit ELis teabe vahetamiseks alates 2016. aastast; kordab sellega seoses soovitusi, mis on välja toodud Euroopa Parlamendi 16. septembri 2021. aasta resolutsioonis maksualast teabevahetust käsitlevate ELi nõuete täitmise kohta – edusammud, õppetunnid ja ületamist ootavad raskused; väljendab sügavat kahetsust asjaolu pärast, et kõik liikmesriigid peale Soome ja Rootsi on keeldunud andmast Euroopa Parlamendile juurdepääsu asjakohastele andmetele, et hinnata DACi sätete rakendamist; taunib asjaolu, et komisjon ei andnud parlamendile tema valduses olevatele andmetele juurdepääsu; märgib, et see keeldumine ei ole kooskõlas nõudmistega suurema läbipaistvuse ja koostöö järele maksuküsimustes;

60. on seisukohal, et rahapesuvastase töökonna vastastikuse hindamise protsess on terviklik vahend rahapesuvastase töökonna soovituste elluviimise ulatuse ja riigi üldise tulemuslikkuse hindamiseks rahapesuvastase võitluse valdkonnas;

61. palub rahapesuvastasel töökonnal teha juriidiliste isikute läbipaistvust ja tegelikke kasusaajaid käsitleva soovituse nr 24 käimasoleva läbivaatamise käigus tegelike kasusaajate avalikud registrid standardi järgimise nõudeks ning parandada tegelike kasusaajate määratlust, et kõrvaldada võimalikud lüngad, keelustada esitajaaktsiad, karmistada variaktsionäre puudutavaid nõudeid ja lõpetuseks sundida nõuetele vastavaid jurisdiktsioone nõudma riigiga seotud välismaistelt äriühingutelt samade tegelike kasusaajate avalikustamise normide järgimist, mida kohaldatakse kodumaiste äriühingute suhtes;

62. kutsub rahapesuvastases töökonnas osalevaid ELi liikmesriike ja komisjoni üles tagama, et EL kõneleks ülemaailmsel tasandil rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse raamistikus ühel häälel, ning nõudma eespool nimetatud reforme, et tagada võrdsed võimalused kogu maailmas ja keelustada tulemuslikult äriühingute omandi salastatus, edendades samal ajal vastutustundlikumat ja läbipaistvamat rahvusvahelist juhtimisraamistikku rahapesuvastase võitluse valdkonnas;

63. kutsub komisjoni ja rahapesuvastases töökonnas osalevaid ELi liikmesriike ühtlasi üles hindama esmajärjekorras riike, kus asuvad ettevõtete asutamise keskused ja kus rahvusvaheliste organite hinnangul esineb märkimisväärsel hulgal puudusi rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korras, kuid mida rahapesuvastane töökond ei ole veel kontrollinud, kuna need riigid ei vasta rahapesuvastase töökonna rahvusvahelise koostöö analüüsirühma (ICRG) prioriteetsetele kriteeriumidele;

64. märgib, et salajased omanikud on ostnud *offshore*-äriühingute kaudu rohkem kui 1 500 Ühendkuningriigi kinnisvaraobjekti hinnangulise väärtusega üle 4 miljardi naelsterlingi; tunnistab, et Ühendkuningriigi valitsus võttis kohustuse võtta vastu 2018. aasta seaduseelnõu, millega võetakse kasutusele Ühendkuningriigis kinnisvara omavate välismaiste üksuste tegelike kasusaajate avalik register;

65. toonitab, et Pandora dokumendid on näidanud, kuidas Ühendkuningriiki kasutatakse Briti kroonile alluvate alade ja ülemereterritooriumide kaudu jätkuvalt maksustamise vältimise ja salajaste *offshore*-tehingute keskusena; kutsub komisjoni üles selgitama välja võimalikud viisid ja vastumeetmed, millega tagada koostöö ja standardite ühtlustamine maksunduse ja rahapesuvastase võitluse valdkonnas, sealhulgas ühendades finantsteenuste valdkonnas samaväärsust kinnitavad otsused maksustamise läbipaistvuse ja rahapesuvastaste standardite vastuvõtmisega, mis on samaväärsed ELis kehtivate standarditega;

Vahendajate tegevuse reguleerimine

66. taunib asjaolu, et pärast eelnevaid paljastusi on Pandora dokumentidest selgunud, et 14 professionaalset *offshore*-äriühingust teenuseosutajat, sealhulgas õigusbürood, maksunõustajad ja varahaldurid, aitavad varakatel üksikisikutel luua oma varade varjamiseks struktuure, tagades samal ajal selle tegevuse jäämise seaduslikuks;

67. rõhutab, et rahvusvaheliste rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise standardite kohaselt peab mittefinantssektor täitma kliendi suhtes rakendatavat hoolsuskohustust ja teatama kahtlasest tegevusest ametiasutustele;

68. taunib asjaolu, et paljud jurisdiktsioonid, sealhulgas ELis, ei ole paljude aastate jooksul täitnud rahapesuvastase töökonna põhinõudeid kehtestada vahendajaks olevale mitterahandussektorile rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kohustused, et võidelda salajaste struktuuride loomise vastu;

69. juhib tähelepanu sellele, et nende kutsealade eneseregulatsioon ja järelevalve ei ole olnud õigusnormide täitmise tagamisel ja rikkumiste eest karistamisel tõhus; väljendab sellega seoses heameelt komisjoni ettepaneku üle anda uuele rahapesuvastasele asutusele volitused koordineerida mittefinantssektori järelevalvet ning järelevalvestandardite ja -tavade vastastikust hindamist ning nõuda, et finantssektorivälised järelevalveasutused uuriksid rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise nõuete võimalikke rikkumisi;

70. palub rahapesuvastasel töökonnal vaadata esmajärjekorras horisontaalselt läbi rahapesuvastase töökonna standardite rakendamine riikide poolt seoses finantssektoriväliste ettevõtete ja kutsealadega ning kohaldada spetsiaalset järelmeetmete protsessi, nagu on edukalt tehtud terrorismi rahastamist puudutava teabekogumisalgatuse raames, et kiiresti suurendada rahapesuvastase töökonna nõuete ülemaailmset täitmist mittefinantssektoris;

71. kordab oma muret, et need ettevõtjad kombineerivad sageli õigusnõustamise, maksunõustamise ja auditeerimisteenused, nõustades nii ärikliente kui ka avaliku sektori asutusi; on seetõttu mures, et maksustamise vältimise struktuure hõlbustavad majanduslikud stiimulid on pinnaseks teenuseosutajate sektorile, mida saab kasutada ka kuritegelikul teel saadud tulu pesemiseks; kordab oma varasemates selleteemalistes resolutsioonides ja soovitustes ([15]) esitatud nõudmisi ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles hindama nende ettevõtjate suhtes kohaldatavat õigusraamistikku, et takistada maksustamise vältimise, maksudest hoidumise ja rahapesu hõlbustajate turulepääsu; ootab, et komisjon vaataks õigusraamistiku parandamiseks läbi kohustuslikku auditit käsitleva direktiivi;

72. tuletab meelde DAC6 kohast kohustust, et vahendajad peaksid maksuhalduritele kavadest aru andma, tuginedes tunnustele, mis osutavad selgelt maksustamise vältimisele, eriti arvestades struktuurseid lünki maksualastes õigusaktides;

73. kutsub komisjoni üles laiendama DAC6 aruandlusnõudeid füüsilistest isikutest klientide varade haldamise piiriülestele skeemidele;

74. kutsub komisjoni üles lisama oma tulevasse DAC8 käsitlevasse ettepanekusse – muude eelnenud DAC3ga seotud soovituste hulgas, mis on esitatud Euroopa Parlamendi resolutsioonis maksualase teabe vahetamise ELi nõuete rakendamise kohta – füüsiliste isikutega seotud maksualaste eelotsuste vahetamise, mille on sageli koostanud vahendajad, et tagada varakate üksikisikute liikmesriikide maksuhalduritega sõlmitud kokkulepete jagamine kõigi liikmesriikidega;

75. rõhutab, et kutsesaladust ei saa kasutada ebaseadusliku tegevuse varjamiseks; võtab teadmiseks ühe Euroopa Inimõiguste Kohtus käsitletud juhtumi tuvastused ([16]), et advokaadi ja kliendi vaheliste suhete konfidentsiaalsus ja kutsesaladus ei vabasta kohustusest teatada kahtlustest, mis on seotud kuritegeliku tegevuse ennetamise õiguspärase eesmärgiga, ning et selline teatamine oli selle eesmärgi saavutamiseks vajalik;

76. kordab oma üleskutset komisjonile avaldada erialainimestele suunised kutsesaladuse põhimõtte tõlgendamise ja kohaldamise kohta ning tõmmata kooskõlas Euroopa kohtute praktikaga selge piir tavapärase õigusnõustamise ja finantssektori ettevõtjatena tegutsevate juristide vahele;

ELi loetelu reform ja maksupoliitika

77. kordab, et agressiivsel maksuplaneerimisel on kahjulik mõju, kuna see kahandab liikmesriikide maksubaasi ja paneb ebaproportsionaalselt suure maksukoormuse nendele kodanikele ja äriühingutele – eelkõige VKEdele –, kes järgivad maksualaseid õigusakte;

([15]) Vt näiteks Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2017. aasta soovituse (nõukogule ja komisjonile rahapesu, maksustamise vältimist ja maksudest kõrvalehoidumist käsitleva uurimise järel) punkti 143 (ELT C 369, 11.10.2018, lk 132).

([16]) Vt Euroopa Inimõiguste Kohtu 6. detsembri 2012. aasta otsus kohtuasjas Michaud *vs.* Prantsusmaa.

78. rõhutab, et maksustamise vältimine ja maksudest hoidumine koos kasumi ümberpaigutamise kavadega on jätnud riigid ja inimesed ilma vahenditest, mis on olulised arengu ja sotsiaalse õigluse edendamiseks ning riigi nõuetekohaseks toimimiseks vajalike tulude tagamiseks;

79. toonitab, et tulevaste seadusandlike reformide tegemiseks maksupoliitika valdkonnas, mis on vajalikud Pandora dokumentides esile tõstetud probleemide mõjusaks lahendamiseks, peaks komisjon uurima kõiki võimalusi, mida pakub Euroopa Liidu toimimise leping, sealhulgas selle artikkel 116, et teha otsustamine mõjusamaks;

80. peab kahetsusväärseks, et ELi loetelu, mida tuntakse ka kui ELi maksuparadiiside musta nimekirja, on lisandunud maksuskandaalidest ning ajakirjanike ja vabaühenduste murettekitavatest aruannetest hoolimata andnud vähe tulemusi; peab kahetsusväärseks asjaolu, et liikmesriikide rahandusministrid ei ole veel võtnud endale individuaalseid ja ühiseid kohustusi maksuparadiiside, *offshore*-äriühingute ja usaldusfondide vastases võitluses ning on hoopis tegelenud kehtiva musta nimekirja kärpimisega;

81. peab eriti kahetsusväärseks asjaolu, et pärast Pandora dokumentide paljastusi otsustas ELi rahandusministrite nõukogu oma 5. oktoobri 2021. aasta kohtumisel lühendada maksuparadiise käsitlevat ELi loetelu, jättes välja Kariibi mere saared Anguilla ja Dominica ning Seišellid, mis oli paljastustes tugevalt esindatud ja mis vastab endiselt vaid osaliselt läbipaistvuse ja taotluse alusel toimuva teabevahetuse rahvusvahelisele standardile, hoolimata ülemaailmse foorumi poolt hiljuti korraldatud teisest hindamisvoorust;

82. märgib, et kaks kolmandikku Pandora dokumentides osutatud varifirmadest asuvad Briti Neitsisaartel, mis ei ole kunagi olnud ELi mustas nimekirjas (asjakohaste nõukogu järelduste I lisa) ja mis eemaldati hallist nimekirjast (II lisa) 2020. aasta veebruaris;

83. kordab oma 21. jaanuari 2021. aasta resolutsioonis maksuparadiise käsitleva ELi nimekirja reformi kohta esitatud järeldusi ja soovitusi; nõuab nimekirja kandmise protsessis kasutatavate kriteeriumide läbipaistvamaks muutmist; on veendunud, et see reform tuleks ellu viia 2021. aasta lõpuks, et kaitsta ELi selle eest, et ta ei jääks COVID-19 järgsel taastumisperioodil ilma veel suuremast tulusummast;

84. taunib nõukogu soovimatust leppida kokku lõpliku kasusaajaga seotud tulevases läbipaistvuskriteeriumis; kutsub nõukogu üles leppima selles kriteeriumis kiiremas korras kokku kooskõlas DAC5 sätetega;

85. kordab oma üleskutset tugevdada kriteeriume ja tagada võetud kohustuste parem täitmine seoses ELi loeteluga, eelkõige õiglase maksustamise kriteeriumidega, mille kohaselt „jurisdiktsioon ei tohiks soodustada *offshore*-struktuure ega kokkuleppeid, mille eesmärk on saada kõnealuse jurisdiktsiooni tegelikku majandustegevust mitte kajastavat kasumit“; tuletab meelde oma nõudmist hinnata ja jälgida ka ELi maksuskeeme, et reformida ELi loeteluga samade kriteeriumide alusel ELi kahjulike maksutavade poliitikat ja äriühingute maksustamise käitumisjuhendit, mis peaksid muutuma siduvaks; nõuab eelkõige majandusliku sisu miinimumtaseme kehtestamist maksuparadiisiks arvamise kriteeriumina, nõuetekohaste sanktsioonide kehtestamist, minimaalset tegelikku maksustamist kooskõlas rahvusvaheliselt kokku lepitud minimaalse tegeliku maksumääraga kõikehõlmava raamistiku II samba raames ning äriühingute maksustamise käitumisjuhendi kohaldamisala laiendamist, et see hõlmaks üksikisiku tulumaksu sooduskorda ja spetsiaalseid kodakondsussüsteeme ja -meetmeid, millega meelitatakse ligi väga liikuvaid jõukaid üksikisikuid ja nn digirändureid, kuid mis võivad ühtsel turul suuri moonutusi kaasa tuua;

86. märgib, et kolmandate riikide lisamisel ELi loetellu on vähe vahetuid ja siduvaid tagajärgi; on seisukohal, et ELi musta nimekirja kandmisega peaksid kaasnema sanktsioonid, millel oleks tõeliselt hoiatav mõju, ning et läbivaadatud nimekiri tuleks siduda sanktsioonirežiimiga;

87. tuletab meelde, et komisjon kritiseeris Euroopa poolaasta protsessi käigus mõnda liikmesriiki maksusüsteemi puuduste pärast, mis hõlbustavad agressiivset maksuplaneerimist;

88. kutsub komisjoni üles esitama ettepaneku äriühingute maksustamise reformitud käitumisjuhendi kohta, lähtudes hiljutistest ettepanekutest, mis on toodud välja Euroopa Parlamendi 7. oktoobri 2021. aasta resolutsioonis kahjulikke maksutavasid käsitleva ELi poliitika reformimise (sh käitumisjuhendi töörühma reformimise) kohta;

89. väljendab heameelt komisjoni kavatsuse üle esitada ettepanek võtta vastu direktiiv, mis käsitleb ühist kogu ELi hõlmavat süsteemi dividendidelt või intressimaksetelt kinnipeetava maksu kohta; rõhutab, et kuni ühise süsteemi kehtestamiseni võivad liikmesriigid võtta õiguspäraseid vastumeetmeid oma maksubaasi kaitsmiseks;

o

o o

90. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, nõukogule, komisjonile ja rahapesuvastasele töökonnale.